

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Кафедра Педагогіки, методики та менеджменту освіти

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ПЕДАГОГІЧНЕ КОНСУЛЬТУВАННЯ В ПРОФЕСІЙНІЙ ОСВІТІ

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти другий (магістерській)

галузь знань 01 Освіта / Педагогіка
(шифр і назва)

спеціальність 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)
(шифр і назва)

освітня програма Професійна освіта (Машинобудування)
(шифр і назва)

спеціалізація 015.34 Професійна освіта (Машинобудування)
(шифр і назва)

вид дисципліни обов'язкова
(обов'язкова / за вибором)

інститут ННІ «Українська інженерно-педагогічна академія»

2024 / 2025 навчальний рік

ВСТУП

Силабус навчальної дисципліни «Інноваційні технології та педагогічне консультування в професійній освіті» складено відповідно до освітньо-професійної програми Професійна освіта (Машинобудування)

підготовки _____ другого (магістерського) рівня вищої освіти _____
(назва рівня вищої освіти)

спеціальності _____ 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) _____

спеціалізації 015.34 Професійна освіта (Машинобудування) _____

Інформація про кафедру	Кафедра <u>Педагогіки, методики та менеджменту освіти</u> Department of Pedagogy, methods and management of education сайт кафедри http://pmpn.uipa.edu.ua/
Інформація про викладача (-ів)	Кандидат педагогічних наук, доцент Ковальська Вікторія Сергіївна посилання на профайл викладача: http://pmpn.uipa.edu.ua/?page_id=1714&lang=uk електронна пошта: victoriakovalskaya@karazin.ua
Сторінка дисципліни в системі дистанційного навчання	https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=10014
Консультації з викладачем (-ами)	Он лайн консультації: Усі запитання можна надсилати на електронну пошту Ковальської В.С. вказані в цьому силабусі.

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни

Сучасна освіта впевнено розвивається у напрямі інноватизації як однієї з умов інтеграції вітчизняної системи освіти до європейського й світового освітніх просторів. За цих умов в Україні зростає науковий та практичний інтерес до вивчення проблеми становлення і розвитку педагогічного консультування. Виходячи з цих позицій навчальну дисципліну «Інноваційні технології та педагогічне консультування в професійній освіті» розглянуто через аналіз глобалізаційних та синергетичних тенденцій розвитку освітнього простору. Результат консультування залежатиме від світоглядних позицій здобувачів освіти, системоутворюючим фактором яких виступає ступінь сформованості у них інноваційної культури, яка дозволяє їм об'єктивно оцінити освітні інновації та адаптувати їх до специфічних умов педагогічного консультування. Останнє ґрунтується на обізнаності в сфері інноваційних технологій, евристики, особливостях впровадження інновацій в освіту. Базовою основою педагогічного консультування в професійній освіті виступають здоров'язберігаючі технології.

У дисципліні педагогічне консультування розглянуто з позиції надання кваліфікованим фахівцем (консультантом) у галузі освіти консультаційної послуги керівникам і педагогічним

працівникам закладів і установ освіти; різним релевантним групам населення із питань професійної педагогічної діяльності та розвитку; інформаційної підтримки, допомоги, виявлення й аналізу професійних або педагогічних проблем у педагогічних працівників і розроблення рекомендацій для їх вирішення, а також сприяння реалізації цих рекомендацій.

Дисципліна «Інноваційні технології і педагогічне консультування в професійній освіті» вивчається на 1 курсі у 1 семестрі здобувачами освіти денної форми навчання спеціальності 015 «Професійна освіта (за спеціалізаціями)». Навчальна дисципліна складається з двох модулів: модуль 1 – «Інноваційні тенденції розвитку сучасної освіти» та модуль 2 – «Педагогічне консультування в професійній освіті в умовах втілення інновацій».

Навчальна дисципліна у відповідності до освітньо-професійної програми підготовки здобувачів освіти забезпечує здобуття ними таких компетентностей:

ЗК 5. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК 7. Здатність до міжособистісної взаємодії

СК 2. Здатність враховувати різноманітність здобувачів освіти при плануванні і реалізації освітнього процесу в професійній освіті

СК 3. Здатність застосовувати і створювати нові освітні інструменти і технології та інтегрувати їх в освітнє середовище професійної освіти

СК 4. Здатність аналізувати, прогнозувати, критично осмислювати проблеми у професійній освіті, приймати ефективні рішення щодо їх розв'язання.

СК 7. Навички консультування у сфері професійної освіти

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування у здобувачів освіти здатності враховувати різноманітність здобувачів освіти при плануванні і реалізації освітнього процесу в професійній освіті, здатності застосовувати і створювати нові освітні інструменти і технології та інтегрувати їх в освітнє середовище професійної освіти і організовувати на цій основі педагогічне консультування.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни

- формування розуміння особливостей інноваційних тенденцій розвитку освіти та їх врахування у професійній діяльності здобувачів вищої освіти;
- оволодіння основами інноваційної культури педагога;
- засвоєння основ педагогічної евристики та здоров'язберігаючих технологій в освіті;
- оволодіння технологіями упровадження, систематизації та узагальнення інноваційної діяльності учасників освітнього процесу;
- забезпечення здатності інтегрування інноваційних технологій в освітнє середовище професійної освіти на основі врахування різноманітності здобувачів освіти;
- забезпечення здатності проведення педагогічного консультування в умовах втілення інноваційних технологій.

1.3. Кількість кредитів

3

1.4. Загальна кількість годин

90

1.5. Характеристика навчальної дисципліни <i>Інноваційні технології та педагогічне консультування в професійній освіті</i>	
Обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
1-й	1-й
Семестр	
1-й	1-й
Лекції	
16 год.	2 год.
Практичні, семінарські заняття	
14 год.	2 год.
Лабораторні заняття	
год.	год.
Самостійна робота	
60 год.	86 год.
у тому числі індивідуальні завдання	
Не передбачено	

1.6. Заплановані результати навчання

ПР 2. Ефективно використовувати сучасні цифрові інструменти, інформаційні технології та ресурси у професійній, інноваційній та/або дослідницькій діяльності.

ПР 6. Організовувати освітній процес у сфері професійної освіти на основі людиноцентрованого підходу та сучасних досягнень педагогіки і психології, керувати пізнавальною діяльністю, здійснювати ефективне та об'єктивне оцінювання результатів навчання здобувачів освіти.

ПР 7. Створювати освітнє середовище професійної освіти, що є сприятливим для здобувачів освіти і забезпечує досягнення визначених результатів навчання

ПР 10. Здійснювати консультативну діяльність у сфері професійної освіти.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. ІННОВАЦІЙНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ

Тема 1. Інноваційні виміри сучасної освіти.

Глобалізаційні тенденції розвитку освіти. Моделі глобальної освіти. Навчальне заняття у глобалізаційних вимірах. Синергетика як нове світосприйняття

Тема 2 . Інноваційна культура педагога.

Інноваційна культура як новоутворення сучасної освіти. Суть інноваційної культури педагога.

Розділ 2. ПЕДАГОГІЧНЕ КОНСУЛЬТУВАННЯ В ПРОФЕСІЙНІЙ ОСВІТІ В УМОВАХ ВТІЛЕННЯ ІННОВАЦІЙ

Тема 3. Основи педагогічної евристики.

Поняття педагогічної евристики. Евристичні методи рішення творчих задач.

Тема 4. Здоров'язберігаючі технології в освіті.

Здоров'я суб'єктів педагогічного процесу як одна з актуальних проблем сучасної освіти. Здоров'язберігаючі технології в освітянській практиці.

Тема 5. Технології упровадження, систематизації та узагальнення інноваційної діяльності суб'єктів педагогічного процесу.

Особливості упровадження інноваційних технологій. Рефлексивні технології як основа коригування інноваційної діяльності педагога. Поняття та види портфоліо. Проектування портфоліо.

Тема 6. Педагогічне консультування в освіті в умовах втілення інновацій

Історичні витоки педагогічного консультування. Педагогічне консультування як сучасний напрям розвитку освіти педагогів. Специфіка педагогічного консультування. Типи консультантів.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин												
	Денна форма						Заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		лк	пз	лаб	інд	с.р.		лк	пз	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Розділ 1. Інноваційні тенденції розвитку сучасної освіти													
Тема 1. Інноваційні виміри сучасної освіти	14	2	2			10	17						16
Тема 2. Інноваційна культура педагога	14	2	2			10	17						16
Разом за змістовим модулем 1	28	4	4			20	34						32
Розділ 2. Педагогічне консультування в професійній освіті в умовах втілення інновацій													
Тема 3. Основи педагогічної евристики	16	4	2			10	16						14
Тема 4. Здоров'язберігаючі технології в освіті	12	2				10	13						12
Тема 5. Технології упровадження, коригування та систематизації інноваційної діяльності суб'єктів педагогічного процесу	14	2	4			10	14	1	1				12
Тема 6. Педагогічне консультування в освіті в умовах втілення інновацій	18	4	4			10	18	1	1				16
Разом за змістовим модулем 2	60	12	10			40	56						54

<i>Усього годин</i>	90	16	14			60	90	2	2			86
---------------------	-----------	-----------	-----------	--	--	-----------	-----------	----------	----------	--	--	-----------

4. Теми лабораторних та практичних занять

4.1. Теми лабораторних занять

Не передбачені

4.2. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		ДФЗО	ЗФЗО
1.	Аналіз особливостей інноваційного розвитку педагогічної освіти у сучасних умовах.	2	
2.	Діагностика рівня розвитку інноваційної культури педагога.	2	
3.	Застосування евристичних методів рішення творчих задач у процесі проведення навчальних тренінгів, ділових ігор та опрацювання кейсів.	2	1
4.	Розроблення стратегічної та тактичної програм упровадження інноваційних технологій навчання у педагогічну діяльність.	2	
5.	Розроблення програми проведення педагогічної рефлексії за результатами упровадження інноваційних технологій	2	1
6.	Педагогічне консультування як вид професійної діяльності	4	1
Усього		14	2

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин	
		ДФЗО	ЗФЗО
1	Тема 1. Інноваційні виміри сучасної освіти	10	16
2	Тема 2. Інноваційна культура педагога	10	16
3	Тема 3. Основи педагогічної евристики	10	14
4	Тема 4. Здоров'язберігаючі технології в освіті	10	12
5	Тема 5. Технології упровадження, коригування та систематизації інноваційної діяльності суб'єктів педагогічного процесу	10	12
6	Тема 6. Педагогічне консультування в освіті в умовах втілення інновацій	10	16
	Разом	60	86

6. Індивідуальні завдання (реферат)

1. Глобалізаційні тенденції розвитку освіти
2. Основи педагогічної синергетики
3. Інноваційна культура педагога як новоутворення сучасної освіти
4. Педагогічна інноватика та її понятійний апарат

5. Ігрові технології в освіті
6. Інноватизація освітнього процесу
7. Основи експертизи інноваційних технологій навчання
8. Навчальна ділова гра
9. Навчальні тренінги
10. Кейс-технології в освіті
11. Поняття кейс-технології в освіті
12. Організація діяльності за кейс-технологією в освітньому процесі
13. Основи педагогічної евристики
14. Евристичні методи рішення творчих задач
15. Здоров'я суб'єктів освітнього процесу як одна з актуальних проблем сучасної освіти
16. Здоров'язберігаючі технології в освітянській практиці
17. Технології упровадження, коригування та систематизації інноваційної діяльності суб'єктів освітнього процесу
18. Особливості впровадження інноваційних технологій
19. Рефлексивні технології як основа коригування інноваційної діяльності педагога
20. Особливості формування рефлексії педагога у процесі інноваційної діяльності
21. Портфоліо викладача
22. Портфоліо того, хто навчається
23. Види портфоліо
24. Педагогічне консультування в освіті
25. Напрями педагогічного консультування в освіті

7. Методи навчання

У залежності від виду занять використовуються такі методи:

– на лекціях – різні види бесід, розповідь, пояснення, лекція; пояснювально-ілюстративний, репродуктивний та метод проблемного викладу з застосуванням мозкового штурму; ілюстрація та демонстрація; створення інтелект-карт;

– на практичних заняттях – тестування (педагогічне та психологічне), тренінг, ділова гра, застосування кейс-технології, виконання практичних завдань (вправ) репродуктивного та творчого характеру, моделювання й аналіз педагогічних ситуацій, мікрореконструкція;

– у ході самостійної навчально-пізнавальної діяльності – вивчення навчальної та наукової літератури; аналіз, систематизація, класифікація, конспектування освітньої інформації; виконання вправ, пошук відповідей на запитання, складання таблиць.

8. Методи контролю

Поточний контроль – виконання завдань (вправ), виступ, публічний захист виконаних завдань, усне опитування, експрес-опитування.

Підсумковий контроль – іспит.

9. Схема нарахування балів

для підсумкового семестрового контролю при проведенні семестрового екзамену

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання (реферат)						Іспит	Сума	
Розділ 1		Розділ 2						Разом
T1	T2	T3	T4	T5	T6	60		
18		27					15	40

T1, T2 ... – теми розділів

Для допуску до складання підсумкового контролю (екзамену) здобувач вищої освіти повинен набрати не менше 10 балів з навчальної дисципліни під час поточного контролю, самостійної роботи, індивідуального завдання.

Критерії оцінювання навчальних досягнень

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
1-49	незадовільно	не зараховано

10. Рекомендована література

Основна література

1. Білошицька Т. Ю. Порівняльний аналіз психологічного та педагогічного консультування / Т. Ю. Білошицька // Педагогічний дискурс : зб. наук. праць / гол. ред. І. М. Шоробура. – Хмельницький : ХГПА, 2013. – Вип. 14. – С. 73–78.
2. Інноваційні технології в сучасному освітньому просторі: колективна монографія / за заг. ред. Г.Л. Єфремової. – Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2020. – 444с.
3. Інноваційні технології навчання в умовах модернізації сучасної освіти : монографія / за наук. ред. Л. Ребухи. –Тернопіль : ЗУНУ, 2022. – 143 с.
4. Інноваційні технології навчання у діяльності інженера-педагога: навч. посіб. для інж.-пед. : у 2 ч. / [Коваленко О. Е., Штефан Л. В., Лисенко С. А., та ін.] ; за ред. О. Е. Коваленко, Л. В. Штефан. – Харків : Вид-во ТОВ «Цифрова друкарня №1», 2013. – Ч.1: Теоретичні основи. – 195 с.
5. Інноваційні технології навчання у діяльності інженера-педагога: навч. посіб. для інж.-пед. : у 2 ч. / [Коваленко О. Е., Штефан Л. В., Белова О. К. та ін.] ; за ред. О. Е. Коваленко, Л. В. Штефан. – Харків : Вид-во ТОВ «Цифрова друкарня №1», 2013. – Ч.2: Практичні рекомендації. – 156 с.
6. Саюк В. І. Педагогічне консультування як професійна діяльність : методичні рекомендації / В. І. Саюк. – Київ : Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2015. – 24 с.
7. Штефан Л. В. Інноваційні технології в освіті: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. інж.-пед. спец. / Л. В. Штефан. – Харків : Точка, 2012. – 174.
8. Штефан Л. В. Формування інноваційної культури майбутніх інженерів-педагогів : монографія / Л. В. Штефан. – Харків : Зебра, 2012. – 350 с.

Допоміжна література

1. Артюшина М. В. Сучасні педагогічні технології професійної підготовки майбутніх кваліфікованих робітників / М. В. Артюшина, Г. М. Романова, Л. П. Пуховська // Наукове забезпечення розвитку освіти в Україні: актуальні проблеми теорії і практики (до 25-річчя НАПН України). Збірник наукових праць. – Київ : Видавничий дім «Сам», 2017. – С. 313–320.

2. Вінник Т.О. Тенденції впровадження інноваційних технологій викладання у вищій освіті / Т.О. Вінник // *Information Technologies in Education*. – 2021. – № 4 (49). – С. 61–72.
3. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: навч. посіб. / І. М. Дичківська. – Київ : Академвидав, 2015. – 304 с. (Альма-матер).
4. Дубасенюк О. А. Інновації в сучасній освіті // *Інновації в освіті: інтеграція науки і практики: зб. наук.-метод. праць / за заг. ред. О. А. Дубасенюк*. – Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2014. – С. 12–28.
5. Інновації у вищій освіті: вітчизняний і зарубіжний досвід: навч. посіб./ І. В. Артёмов, І. П. Студеняк, Й. Й. Головач, А.В. Гусь. – Ужгород: ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2015. – 348 с. (Серія «Євроінтеграція: український вимір». Вип. 23).
6. Інновації у вищій освіті: глосарій термінів і понять / за ред. І.В. Артёмова; [уклад.: І. В. Артёмов, А. В. Шершун, С. В. П'ясецька-Устич]. – Ужгород: ПП «АУТДОР – ШАРК», 2015. – 160 с. (Серія «Євроінтеграція: український вимір». Вип. 25).
7. Педагогічні технології в сучасних наукових дослідженнях: досвід та інновації : монографія / за ред. С. Я. Харченка; Держ. закл. «Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка». – Старобільськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2017. – 372 с.
8. Пожидаєва О. В. Сутність та види консультування в соціально-педагогічній діяльності / О. В. Пожидаєва // *Вісник Запорізького національного університету* : зб. наук. пр. – 2012. – №1(17). – Сер. Педагогічні науки. – С. 22–25.
9. Теорія і практика впровадження інноваційних технологій навчання у професійну підготовку кваліфікованих робітників: монографія / [Лузан П. Г., Манько В. М., Нестерова Л. В, Романова Г. М.]; за заг. ред. Г. М. Романової. – Київ : ТОВ «НВП Поліграфсервіс», 2014. – 216 с.
10. Харченко С. Я. Інновації педагогічної освіти в умовах викликів сьогодення : монографія / С. Я. Харченко. – Київ : Талком, 2019. – 343 с.
11. Харченко С. Я. Соціально-педагогічне консультування : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / С. Я. Харченко, Н. П. Краснова, Я. І. Юрків ; Держ. закл. «Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка». – Луганськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2012. – 403 с.
12. Штефан Л. В. Інноваційне середовище сучасного закладу вищої освіти як об'єкт конкурентоспроможності на ринку освітніх послуг/ Л. В. Штефан // *Проблеми інженерно-педагогічної освіти*. – 2019. – Вип. 62. – С. 15–23.
13. Guardia L. IDEAS for Transforming Higher Education: An Overview of Ongoing Trends and Challenges / L. Guàrdia, D. Clougher , T. Anderson, M. Maina // *The International Review of Research in Open and Distributed Learning*. – 2021. – № 22(2). – С. 166–184.
14. Seaman J. E. Grade Increase: Tracking Distance Education in the United States / J. E. Seaman, I. E. Allen, J. Seaman // Babson Survey Research Group, 2018. – Mode of access: <https://www.semanticscholar.org/paper/Grade-Increase%3A-Tracking-Distance-Education-in-the-Seaman-Allen/6bca588c528da6d34723292890f537f19c40bb2e>.
15. Walder A. M. The concept of pedagogical innovation in higher education / A. M. Walder // *Education Journal*. – 2014. – № 3 (3). – С. 195–202.

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Закон України «Про інноваційну діяльність» Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#> – <https://do.uipa.edu.ua/my/> – сайт дистанційної освіти УПА.
2. Закон України «Про освіту». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>.
3. Закон України «Про професійну(професійно-технічну) освіту». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/103/98-%D0%B2%D1%80#Text>
4. Портал знань – відкриті навчальні матеріали, дистанційне навчання, дистанційне

тестування знань, вільний доступ до навчальних курсів різної тематики, освітні ресурси з інформаційних технологій, програмування, проєктування програмного забезпечення. Режим доступу: <http://www.znannya.org>.

5. Програма підтримки вироблення стратегії реформування освіти «Система педагогічної освіти та педагогічні інновації». Режим доступу: <http://www.programs.edu.ua>.

6. Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2021-2031 роки. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2020/09/25/rozvitku-vishchoi-osviti-v-ukraini-02-10-2020.pdf>

7. Наказ МОН України «Про затвердження Положення про порядок здійснення інноваційної діяльності у сфері освіти» (від 12.05.2023 № 552). Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1155-23#Text>.

8. Tyton partners. Learning to Adapt 2.0: The Evolution of Adaptive Learning in Higher Education. <https://tytonpartners.com/learning-to-adapt-2-0-the-evolution-ofadaptive-learning-in-higher-education> –

9. EDUCAUSE Horizon Report: Teaching and learning edition. https://library.educause.edu/-/media/files/library/2020/3/2020_horizon_report_pdf.pdf?la=en –

Зміст силабусу відповідає робочій програмі навчальної дисципліни

В.о. завідувача кафедри ПММО

Наталія БРЮХАНОВА